

Elindult a felnőttek képességeit vizsgáló PIAAC-felmérés

Szeptember 1-jén indult el Magyarországon a felnőttek képességeit mérő eddigi legátfogóbb nemzetközi kutatás, a PIAAC. A felmérés a 16 és 65 év közötti népesség mindennapi életben és a munkavégzés során használt alapkompenciáit, azaz szövegértési, elemi olvasási, matematikai és IT problémamegoldó képességeit, valamint ezek munkaerőpiaci hasznosulását vizsgálja.

A PIAAC (*Programme for the International Assessment of Adult Competencies – Nemzetközi Felnőtt Képesség- és Kompetenciamérési Program*) olyan alapvető készségeket vizsgál, amelyek nélkülözhetetlenek az egyén számára a fejlett, 21. századi társadalmak életében való részvételhez, a hétköznapi és munkahelyi kihívások sikeres teljesítéséhez. Ezek az alapkészségek – vagyis az olvasási készség, a hétköznapi számolási készség és a technológiai alapú problémamegoldás – azért lényegesek, mert más, magasabb szintű képességek elsajátításának alapjait jelentik. A kompetenciák mérésén kívül a PIAAC olyan alapvető demográfiai adatokat is kérdez, mint az életkor, a képzettségi szint vagy a megkérdezett személy foglalkozási helyzete. A munkavállalók ezenkívül a munkakörükkel, munkahelyi környezetükkel, valamint a munkájuk során alkalmazott készségeikkel kapcsolatban is átfogó kérdéseket kapnak. A kapott adatok alapján felismerhetők a felnőttek képességeit és készségeit befolyásoló tényezők.

A nemzetközi felmérés 2008-ban indult, és az elmúlt években világszinten 33 országban zajlott le sikeresen. Magyarország 2016-ban – a felmérés harmadik hullámában – csatlakozott a résztvevők közé. A hazai felmérés 2017. szeptember 1-jén kezdődött és 8 hónapon át tart, az adatgyűjtés során összesen 6000, tudományosan megalapozott statisztikai módszerrel véletlenszerűen kiválasztott, magyarországi lakcímmel rendelkező 16 és 65 év közötti lakos kompetenciáit vizsgálják. A felmérés egy számítógépen kitöltött háttérkérdőívből, valamint számítógépen vagy papíron egyaránt megoldható feladatokból áll. Az adatgyűjtésben való részvétel önként vállalt társadalmi feladat.

„A PIAAC-felmérés különlegessége abban áll, hogy – a korábban végzett hasonló felmérésektől eltérően – a kompetenciák munkaerőpiacon és a mindennapi életben való hasznosulását is méri, valamint nemzetközileg összehasonlítható adatok születnek azáltal, hogy a programban részt vevő országok szigorú előírások szerinti egységes módszertant használnak” – mondta Janák Katalin, a KSH Életmód-, foglalkoztatás-, és oktatásstatisztikai főosztályának vezetője.

Országosan 127 összeíró 250 helyszínen kezdi el a munkát, a nagyvárosok mellett Budapest valamennyi kerülete és a kisebb települések is reprezentáltak a mintában.

Régió	Összeírók száma	Mintába bevont települések száma
Dél-Alföld	12	36
Dél-Dunántúl	11	24
Nyugat-Dunántúl	14	23
Közép-Dunántúl	14	34
Észak-Alföld	16	40
Észak-Magyarország	13	31
Közép-Magyarország	47	62

Magyarországon az első eredmények előreláthatólag 2019-re várhatók. A PIAAC-mérés adatbázisa nyilvános és kutatható, az adatbázison alapuló elemzések az oktatáspolitikai – különösképpen a felnőttképzés –, valamint a foglalkoztatáspolitikai számára fontos következtetések levonására lesznek alkalmasak. Az állományok a válaszadók adatait az adatvédelmi szabályoknak megfelelően az azonosítást lehetetlenné tévő módon tárolják, illetve bocsátják a felhasználók rendelkezésére.

A PIAAC a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) kezdeményezésére jött létre. A tervek szerint a felvételt tízévenként megismétlik, így láthatóvá válik, hogyan változnak a felnőttek képességei az egyes országokon belül és a többi résztvevő országgal történő összehasonlításban.

A projektet a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH), a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM), valamint a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) által alkotott konzorcium valósítja meg. A konzorcium vezetője a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, a felmérés lebonyolításáért a KSH felel.

A PIAAC-ról

A GINOP-6.2.1-VEKOP-15-2015-00001 azonosító számú kiemelt projekt a PIAAC-felmérés lebonyolításának sikeréért felel, és lehetővé teszi, hogy a felmérés során gyűjtött információk feldolgozásával és az eredmények kiértékelésével a kormányzat távlatilag meghatározó stratégiai döntéseket és hatékonyabb, célzottabb intézkedéseket hozhasson a foglalkoztatás, a felnőttképzés, a köznevelés és a szakképzés területein.

Kedvezményezett	Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal
Azonosítószám és cím	„GINOP-6.2.1-VEKOP-15-2015-00001” Részvétel az OECD Felnőttek Képesség- és Kompetenciamérése Programjában (PIAAC)
Támogatási összeg	A GINOP forrásaiból 798 millió forint, a VEKOP forrásaiból 302 millió forint, mindösszesen 1,1 milliárd forint, a támogatás mértéke: 100%
Megvalósítási időszak	2015. szeptember 3. – 2020. december 31.

(Programme for the International Assessment of Adult Competencies – Nemzetközi Felnőtt Képesség- és Kompetenciamérési Program)